

Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України

Вінницький національний медичний
університет ім. М.І.Пирогова

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД ТА СВІТОВИЙ ВИМІР

**Тези доповідей
навчально-методичної конференції
7 лютого 2019 року**

Вінниця, 2019

Організація профілактичної роботи в сучасній медичній практиці

На розвиток медичної освіти вплинули суспільні інтеграційні процеси, такі, як глобалізація, демократизація, трансформація держав наприкінці ХХ ст., створення єдиного економічного простору. Зазначені зміни відбулися швидкими темпами і зумовили потребу негайно переглянути та реформувати освіту на всіх рівнях, оскільки наявні системи не повністю відповідали сучасним запитам та потребували переорієнтації. Серед пріоритетних напрямів розвитку освіти в Україні з врахуванням міжнародних тенденцій визначено: підвищення якості освітніх послуг, забезпечення рівного доступу до якісної освіти на всіх рівнях, підвищення конкурентоспроможності національної системи освіти та її інтеграція в єдиний європейський освітній простір. Зокрема, і система вищої медичної освіти вимагає нових підходів до підготовки висококваліфікованих працівників та осмислення педагогічного процесу у вищому навчальному закладі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми виділив невирішені раніше частини загальної проблеми. На сьогодні необхідність профілактики не лише проголошується в наукових публікаціях, але і визнається практичною охороною здоров'я та її адміністративним апаратом, у тому числі і на теренах військової медицини. Однак, крім номінального визнання «зверху», профілактика потребує широкої усвідомленої підтримки і розуміння медичних працівників первинної ланки охорони здоров'я, які і є реальними виконавцями первинних, вторинних і третинних профілактичних заходів. Слід констатувати, що практично здорова людина, яка щоденно піддається впливу науково-технічного прогресу на початкових стадіях формування хронічних захворювань, коли зміни в організмі ще мають функціональний і зворотний характер, знаходиться, як правило, поза увагою медичних працівників.

У вітчизняній охороні здоров'я нині, на жаль, переважає парадигма не профілактичної і оздоровчої, а лікувальної медицини. Увага сучасної медицини ще в значній мірі направлена на вже сформовані захворювання та їх лікування.

Останнім часом відбуваються радикальні зміни державної освітньої політики в Україні. Розпочато становлення нових парадигм освіти, орієнтованих на входження нашої країни у світовий освітній та медичний простір, поглиблюються тенденції диференціації освіти.

Серед пріоритетних напрямів розвитку освіти в Україні з врахуванням міжнародних тенденцій визначено: підвищення якості освітніх послуг, забезпечення рівного доступу до якісної освіти на всіх рівнях, підвищення конкурентоспроможності національної системи освіти та її інтеграція в єдиний європейський освітній простір, що є одним з найважливіших чинників проведення реформ вищої школи. Отже, в сучасному вимогливому та швидкозмінному соціально-економічному середовищі рівень вищої освіти значною мірою залежатиме від результативності запровадження інноваційних педагогічних технологій навчання, що ґрунтуються на нових методологічних засадах, сучасних дидактичних принципах та психолого-педагогічних теоріях. Профілактика є однією зі складових частин медицини. Суспільний

профілактичний напрямок у справі охорони і зміцнення здоров'я народу включає в себе медичні, санітарно-технічні, гігієнічні і соціально-економічні заходи. Створення системи попередження захворювань і усунення факторів ризику є найважливішою соціально-економічною і медичною задачею держави. Підвищення рівня санітарної культури населення (враховуючи вік, стать, рід зайнятості тощо), проведення заходів, що сприяють збереженню і зміцненню здоров'я, повинні враховувати наступні принципи: принцип науковості (пропаганда тих положень, що виступають науковими знаннями, встановленими і затвердженими у науці), принцип правдивості і об'єктивності, принцип диференційованості і цілеспрямованості, принцип масовості, принцип систематичності і послідовності, принцип комплексності (а саме пропаганда здорового способу життя повинна пропагуватися не лише медиками, але і психологами, педагогами, соціологами тощо), принцип зв'язку з професією та з життям суспільства в цілому.

Медична профілактика включає індивідуально-сімейні технології профілактичної допомоги на основі оцінок таких характеристик здоров'я, як схильність до захворювання і ризик розвитку захворювання. При цьому мова йде про весь спектр розповсюджених багатофакторних захворювань і аномалій розвитку. Медико-генетична профілактика має включати медико-генетичне консультування й інші індивідуально-сімейні технології спадкових і уроджених захворювань.

Санітарно-гігієнічна профілактика спирається на гігієнічне нормування фізичних, хімічних, біологічних і соціальних умов життя і діяльності людини, а також на технології охорони середовища проживання і протиепідемічного захисту. Медико-соціальна профілактика покликана забезпечити достатній рівень культури здоров'я в населення на основі методів гігієнічного виховання, медико-профілактичної освіти і пропаганди оздоровчих і медико-профілактичних знань із використанням кадрових ресурсів системи освіти, охорони здоров'я, засобів масової інформації. Очевидно, що формування культури здоров'я є головним компонентом формування здорового способу життя. Варто додати, що профілактичні заходи на сьогодні обмежені та направлені лише на деякі соціально-значимі захворювання.

При підготовці лікарів відбувається опрацювання та засвоєння студентами об'ємної міждисциплінарної інформації на основі засвоєння ними суміжних циклів навчання, що позитивно впливає на підвищення якості теоретичних та практичних компетентностей. У діяльність майбутнього лікаря включена, як значима складова, санітарно-гігієнічна (профілактична) робота. Отже, у майбутній діяльності лікаря передбачається профілактична (санітарно-гігієнічна) робота. Однак, при її проведенні часто допускаються методичні помилки, основною причиною яких є відсутність знань про організацію та методичні підходи проведення просвітницької роботи. Отже, у сучасних умовах професійне становлення висококваліфікованого фахівця у сфері охорони здоров'я пов'язане як з навчанням, так і з труднощами практичної професіоналізації майбутнього лікаря. Тому медичні працівники, повинні усвідомлювати, що, крім повсякденної індивідуальної санітарно-просвітницької роботи з хворими і відвідувачами лікувально-профілактичних установ, вони повинні приділяти щодня значну частину робочого часу масовій і

груповій пропаганді медичних і гігієнічних знань серед населення, використовуючи весь багаж знань санітарно-просвітницької і профілактичної діяльності.

Тозюк О. Ю.	220
Дидактичні підходи у процесі вивчення навчальної дисципліни «Технологія ліків: модуль 1 Аптечна технологія ліків»	
Філімонова С.О., Філімонов В.Ю., Філімонов Ю.В., Браженко Ю.Ф., Вітенко В.А.	221
Оптимізація процесу викладання доклінічної практичної частини у студентів стоматологічного факультету	
Фіщук О.О., Біляєва К.С.	222
Особливості викладання ендокринології у англомовних студентів	
Фомін О.О., Фоміна Н.С.	223
Організація профілактичної роботи в сучасній медичній практиці	
Хапціцька О. П.	226
Впровадження асоціативного мислення з метою покращення засвоєння матеріалу з предмету «Внутрішня медицина»	
Цімбалюк Н.В., Мостовой Ю.М., Слєпченко Н.С., Сідоров А.А., Дмитрієв К.Д.	227
Удосконалення якості підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії з дисципліни «Внутрішні хвороби»	
Черв'як М.М., Штатько О.І., Фільчуков Д.О.	228
Необхідність взаємозв'язку лекцій, практичних занять і самостійної роботи при викладанні біологічної хімії англомовним студентам	
Черешніюк Г.С., Козяр Т.В.	229
Загальна практика сімейна медицина, як невід'ємна складова трансформації системи охорони здоров'я в медичну освіту України	
Черкасова Н.М., Глушко Н.В.	230
Бінарні заняття в сучасних умовах підготовки фармацевтичних фахівців	
Чернобровий В.В., Палій І.Г.	232
Актуальні питання безперервного професійного розвитку лікарів у контексті сучасної вищої медичної освіти	
Шаповал І.І., Мовчан Г.О., Перебетюк Л.С., Заїчко К.О.	233
Спеціальні технічні стандарти для визначення неакадемічної кваліфікації майбутнього лікаря-спеціаліста	
Шевчук Т. І., Хлєстова С. С., Білошницька А. В., Васенко Т. Б.	235
Особливості організації науково-дослідницької діяльності студентів на кафедрі медичної біології	
Шпакова Н.А., Скорук Р.В., Булько І.В.	236
Інноваційні методики проведення практичних занять з предмету «Анатомія людини»	
Шунков В.С.	238
Галографічні технології керування навчальним процесом у вищих медичних закладах»	
Юрченко П.О., Качула С.О.	239
Актуальність ролі мотиваційного фактора в стимуляції індивідуальної самостійної роботи студентів	
Ющенко Л.О., Ониськова О.В., Олійник В.С.	240
Медичне стажування як один з ефективних способів навчання сучасних лікарів	
Ющенко Т.І., Зарічанська О.В., Давыденко О.О.	240
Курс «Фармацевтичний аналіз» в системі дистанційної підготовки провізорів-інтернів (спеціальність «Загальна фармація») на кафедрі фармацевтичної хімії	
Ющенко Т.І., Косарева А. Є., Рогова О.Ю.	242
Організація навчального процесу з дисципліни «Сучасна аналітична лабораторна практика»	